

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 31

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και Αίτησης Κατάθεσης
Εγγράφων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κα Όλγα Κεφαλογιάννη

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 391/37/13.10.2017 Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων με θέμα: «Ποια θα είναι τελικά η τύχη των αρχαιολογικών ευρημάτων στους υπό κατασκευή σταθμούς του μετρό στην Θεσσαλονίκη;»

Σε απάντηση της με αριθμ. Πρωτοκόλλου 391/37/13.10.2017 Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων της Βουλευτού κας Όλγας Κεφαλογιάννη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με αφορμή την κατασκευή του Μετρό Θεσσαλονίκης, στον Σταθμό Βενιζέλου αποκαλύφθηκε ένας νέος σημαντικός αρχαιολογικός χώρος, σε άριστη κατάσταση διατήρησης. Τα ευρήματα αποτελούν διαχρονική μαρτυρία της πολεοδομικής οργάνωσης της πόλης που παραμένει αναλλοίωτη για 17 αιώνες. Πρόκειται για τη διασταύρωση του decumanus maximus (Λεωφόρος των Βυζαντινών, Φαρδύς Δρόμος στην μεταβυζαντινή περίοδο, Εγνατία σήμερα) και του cardo (σύγχρονη οδός Βενιζέλου) 6μ. περίπου χαμηλότερα από την σημερινή κομβική διασταύρωση. Για την τύχη των σημαντικών αυτών αρχαιοτήτων εκδόθηκαν πέντε (5) Υπουργικές Αποφάσεις, με την τελευταία του Φεβρουαρίου του 2017 (ΥΠΠΟΑ / ΓΔΑΠΚ / ΔΙΠΚΑ / ΤΣΠΑΕΕ / 41484 / 24488 / 1402 / 162 / 10.02.2017) να θέτει το βασικό πλαίσιο στα ζητήματα που αφορούν στον ανασχεδιασμό του υπόγειου πλέον σταθμού με κατά χώραν διατήρηση και ανάδειξη των αρχαιοτήτων και επιστημονικές σχετικές με την εκπόνηση σειρά μελετών. Ακολουθώντας, με την Απόφαση της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων και την ανωτέρω Υπουργική Απόφαση εγκρίθηκαν αντίστοιχα οι κάτωθι μελέτες: α. απόσπασης και επανατοποθέτησης αρχαιοτήτων στις περιοχές των φρεατίων στο ανατολικό και δυτικό άκρο του σταθμού και β. προστασίας των αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια του έργου, κατασκευής της πλάκας οροφής και κατασκευής μικροπασσάλων προσωρινής αντιστήριξης φρεάτων πρόσβασης εξαερισμού στο ανατολικό και δυτικό τμήμα του σταθμού. Στη συνέχεια υλοποιήθηκε η πρώτη μελέτη και αναμένεται η εκτέλεση της δεύτερης, ο χρόνος έναρξης της οποίας θα προσδιοριστεί από τον κύριο του έργου.

Σχετικά με τις Αποφάσεις του ΣτΕ, σας γνωρίζουμε ότι η πρώτη Απόφαση, αριθ. 528/10.12.2013, ήταν ανασταλτική για την απόσπαση των αρχαιοτήτων. Ακολούθησε μία άλλη συνεδρίαση του ΣτΕ, κατά την οποία συζητήθηκε η απόσπαση ή μη και ακολούθως εκδόθηκε η υπ' αριθ. 2611/2016 Απόφαση. Εντωμεταξύ όμως, και μέχρι την έκδοσή της, υπήρξε η υπ' αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΑΠΚ/ΔΙΠΚΑ/ΤΣΠΑΕΕ/180615/107503/9126/553/06.10.2015 Υπουργική Απόφαση, με την οποία εγκρίθηκε η κατά χώραν διατήρηση των αρχαιοτήτων.

Ως προς τις μελέτες ανάδειξης των αρχαιοτήτων έχουν συγκροτηθεί ομάδες εργασίας για τη διαχείριση του συνόλου των αρχαιοτήτων που αποκαλύφθηκαν στους σταθμούς, με σκοπό την αποκατάσταση, προστασία και ανάδειξη των ευρημάτων. Η εν λόγω συζήτηση με τους εμπλεκόμενους φορείς —Δήμος Θεσσαλονίκης και Αττικό Μετρό— βρίσκεται σε πρώιμο στάδιο, καθώς η πρώτη συνεδρίαση πραγματοποιήθηκε στις 11 Σεπτεμβρίου 2017. Ειδικά

όμως για τον Σταθμό Βενιζέλου, η Εφορεία Πόλης Θεσσαλονίκης ήδη προχωρά στη σύνταξη μελέτης στερέωσης, συντήρησης και ανάδειξης των αρχαιοτήτων, προκειμένου να εγκριθεί τουλάχιστον ενάμιση έτος πριν από την απόδοση του σταθμού σε χρήση.

Επιπροσθέτως, σας γνωρίζουμε ότι η αρμόδια ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης επεμβαίνει ανά διαστήματα σωστικά, προκειμένου να προστατέψει τις αρχαιότητες από τις καιρικές συνθήκες. Οφείλουμε ωστόσο να παρατηρήσουμε ότι, παρόλο που οι αρχαιότητες έχουν αποκαλυφθεί εδώ και πέντε χρόνια, η κατάσταση διατήρησή τους εξακολουθεί να είναι πολύ καλή.

Το έργο κατασκευής του Μετρό Θεσσαλονίκης εκτελείται από τον ανάδοχο, υπό την ευθύνη της Αττικό Μετρό, κύριου του έργου. Οι αρχαιολογικές έρευνες που διεξάγονται στο πλαίσιο των εργασιών κατασκευής των σταθμών, είναι σε άμεση συνάρτηση με τις τεχνικές εργασίες του έργου, ακολουθώντας πάντα το προγραμματισμό του τεχνικού τμήματος. Ως εκ τούτου ο καθορισμός χρονοδιαγράμματος αποκάλυψης εκ νέου των αρχαιοτήτων μετά την κατάχωσή τους δεν άπτεται των αρμοδιοτήτων μας. Ωστόσο, στις παρατηρήσεις της ανωτέρω Υπουργικής Απόφασης, παράγραφος 10, ορίζεται ότι θα δοθεί στην Υπηρεσία εύλογος χρόνος, όχι μικρότερος του ενάμιση έτους, μετά την απομάκρυνση των σάκων άμμου και πριν την απόδοση του σταθμού σε χρήση, προκειμένου να υλοποιηθούν οι μελέτες στερέωσης, συντήρησης επιφανειών και ανάδειξης των αρχαιοτήτων.

Το κόστος του έργου, οι συνολικές συμπληρωματικές συμβάσεις και οι ανάδοχοι αυτών αποτελούν αρμοδιότητα της Αττικό Μετρό, καθώς η δαπάνη του αρχαιολογικού έργου στο σύνολό της αφορά τον κύριο του έργου, όπως ορίζει το άρθρο 37, παράγραφος 6 του Ν3028/2002 «Για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» και προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2 του Μνημονίου Συναντίληψης και Συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλόμενων μελών, του Υπουργείου Πολιτισμού και της Αττικό Μετρό Α.Ε.

Τέλος, σας ενημερώνουμε ότι το Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο εξέτασε στις κάτωθι συνεδριάσεις του τα εξής θέματα:

1. ΚΑΣ αρ. 25/15.09.2015: «Έγκριση ή μη μελέτης κατασκευής του σταθμού «Βενιζέλου» με κατά χώραν διατήρηση και ανάδειξη των αρχαιοτήτων, στο πλαίσιο των εργασιών για την κατασκευή του Μητροπολιτικού Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης».

2. ΚΑΣ αρ. 3/24.01.2017: «Έγκριση ή μη μελέτης κατασκευής του σταθμού «Βενιζέλου» με κατά χώραν διατήρηση και ανάδειξη των αρχαιοτήτων, στο πλαίσιο των εργασιών για την κατασκευή του Μητροπολιτικού Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης».

3. ΚΑΣ αρ. 28/01.08.2017: «Έγκριση ή μη: α) μελέτης για την προστασία των αρχαιοτήτων κατά τη διάρκεια του έργου κατασκευής του σταθμού Βενιζέλου και κατά κύριο λόγο για την κατασκευή της πλάκας οροφής, β) μελέτης κατασκευής μικροπασσάλων προσωρινής αντιστήριξης φρεάτων πρόσβασης-εξαερισμού στο ανατολικό και δυτικό τμήμα του σταθμού, στο πλαίσιο των εργασιών για την κατασκευή του Μητροπολιτικού Σιδηροδρόμου Θεσσαλονίκης».

Κατατίθεται συνημμένα ακριβές αντίγραφο του πρακτικού της συνεδρίασης του ΚΑΣ αρ. 25/15.09.2015 (αρ. 1), και σας ενημερώνουμε ότι η αποστολή αντιγράφων των πρακτικών των δύο άλλων συνεδριάσεων του ΚΑΣ (αρ. 2 και 3) δεν είναι προς το παρόν δυνατή, διότι δεν έχει ολοκληρωθεί η σχετική διοικητική διαδικασία, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 6, της αρ. ΥΠΠΟ/ΔΟΕΠΥ/ΤΟΠΥΝΣ/14/3698 Υ.Α. ΦΕΚ 70/Β'20.01.2004).

Συνημμένα: 102 σελίδες

Η Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΛΥΔΙΑ ΚΟΝΙΟΡΔΟΥ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΙΠΚΑ
2. ΕΦΑ Πόλης Θεσσαλονίκης
3. Τμήμα Γραμματείας ΚΑΣ – ΣΜ

Ακριβές Αντίγραφο
Κεντρικό Πρωτόκολλο
Μάκα Χαρίκλεια